

עזיבת דרכי אבות (הדתלשויות)

1 שבת לב: - תנו רבנן: בעון נדרים גנים מתים... חד אמר בעון מזוזה, וחד אמר בעון ציצית. בשלמא למאן דאמר בעון מזוזה, דכתיב: "וכתבתם על מזוזות ביתד", וכתב בתריה: "למען ירבו ימיכם וימי בניכם". אלא למאן דאמר בעון ציצית מאי טעמא? אמר רב כהנא, ואיתימא שילא מרי, דכתיב: "גם בקנפיך נמצאו דם נפשות אביונים נקיים". (ירמיה ב, לד), משום שאינם שמים ציצית על כנפות הבגד מתים "אביונים נקיים" — הילדים הקטנים שאין בהם חטא. רב נחמן בר יצחק אמר: למאן דאמר בעון מזוזה נמי מהכא, דכתיב: "לא במחותרת מצאתים" — שעשו פתחים כמחותרת. הרי שעונש זה בא על שעשו פתחים כמחותרת של גנים ולא שמו בפתחיהם מזוזות, או שעשו פתחים שאינם חייבים במזוזה.

2 עין איה שבת פרק ב, רכ - אחד מיסודי הדרכים איך להשריש חבת התורה קדושתה וכבודה בלב הבנים, הוא שיכירו וידעו שאבי המשפחה הוא מתהלל ומתפאר בשם ד', בתורתו ובמצותיו. ע"כ הנשיאה ברמה, בגלוי לעין כל, את דגל התורה ומצותיה, זה מוכיח את גודל היקר הפנימי שלבבו ירחש להם, ומביא את הבנים להשכיל עד היכן כח קדושת התורה מגיע. ואין לך דבר המביא את הדורות הבאים להזניח את התורה ומצותיה וכל הקדושה שהורישום אבותיהם, כאותו החזיון שראו בבית הוריהם, שהם מתבוששים עם קיומה של תורה. אע"פ שרואים שעושים בחדרי חדרים את המצות ביראת ד', מ"מ חסרון היקר הגלוי מביא רפיון טבעי, שסופו לצאת אל הפועל בקלקול יסודי. והקלקול היסודי הזה עלול לקעקע את הכל, ולהעמיד בנים משחיתים בכל צד, עד שרבים מהם יהיו נחרצים לכליון, כדי שלא להגביר את יסוד ההרס יותר מאשר תוכל האומה שאת. ההתפרסמות של נשיאות דגל שם ד' ית"ש ותורתו מתבחנת בשני אופנים: אופן אחד הפרסום הפנימי, שהוא מפרסם ברשותו הפרטית בגלוי שהוא עבד ד', שומר תורתו ומצותיו, ואינו מתבייש מבני הנכר והדומים להם הבאים בגבולו שלא יבזו לו, בידעו את הכבוד הגדול הראוי להיות מורגש לשמירת ברית ד' אלהי ישראל ומצותיו. ע"כ הוא מתאמץ להראות גלוי לכל איך שביתו הוא בית מקודש לשם ד'. נעלה מזה, ההתפארות החיצונית שלא די שלא יבוש מבאי ביתו הזרים להטמין את רושם הקדושה האלהית שבקרבו פנימה, כ"א גם כשהוא הולך ברה"ר בכל מקום בואו לא יטמין א"ע ובגלוי יתפאר בקדושת התורה ומצותיה לכל סעיפיהן. לשני אלה החלקים יתפלגו מצות מזוזה וציצית. המזוזה הנכלבת על מזוזת השער, להיות גלוי לכל בא אל הבית וכל עובר, כי פנימיות הבית, סדריה ומשטריה, הכל ערוך בהתאמה לתורת ד' ומשפטיו על ישראל, ורוחו עומד בקרבו. הציצית, המה יעידו ג"כ בכל מקום אשר יביאורו רגליו, כי הוא קשור בקדושת כל המצות כולן לא רק ברעיון כ"א גם במעשה, ולא רק בכללות כ"א גם בפרטיות, "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי". שפלות ההתגנבות כשהיא מוצאת מקום, תביא נגד קדושת התורה ביחש לפרסום הבית בפנים בביטול מזוזה, וביחש לפרסום החיצוני בביטול ציצית שעצם הוראתה היא הראייה והפרסום, על כנפי הבגד הנראים וגלויים בכל מקום בואו. ע"כ הכונה של המציאה במחותרת, "כבושת גנב כי ימצא", כוללת את עון ציצית ומזוזה גם יחד, אלא שהם בפנים מחולקים, והיסוד הוא שלא יהיו פתחי הבית של איש הישראלי עשויים כמחותרת, שיוכל רק בדרך הסתר וגניבה לבא (בא) 'בהם' אור ד' וקדושת קיום תורתו ושמירת בריתו, כ"א בגלוי ואהבת אמת המביאה להתהלל בשם קדשו, ואז הבנים ילכו בדרך הקודש להיות דוגלים בשם ד', וחפצי תורתו ושמירת חוקיו לשם ולתהילה כל הימים.

ז. תפלה ושירה עליונה - כשהתפלה נעזבת, מפני שמצפים לתפלה שלמה ותפלה שיש בה הארה בהירה, אף על פי שבנדאי העזיבה בעצמה היא דבר של הפסד רב, בכל זאת כשהתפלה הבהירה באה, היא מחזרת את כל העזבון הקודם. ונדבר זה נוהג בין בערך היחיד בין בערך הצבור, בכנסת ישראל הכללית. התפלה תבוא לישראל, ותבוא בצורה מאד בהירה, בצורה הנובעת מתוך כל נשמתה, מתוך כל הכרתה הפנימית, מתוך כל השקפת העולם שלה, ומתוך כל השפעתה על העולם בעבר, בהנה ובקעתיד. וכשתבוא התפלה הישראלית ישתומם העולם כלו, על הנהגה ועל הדרך, על עזיבה ונחנה. היא תבוא מתוך הרצון השלם, העושה את העולם פלו לחטיבה אחת של קדש, ואת החיים כלם לקראק אחד של שירה עליונה, של שיר חדש, של שיר ד' על אדמת ישראל, של שיר ציון, הנגאל, המלא פדות עולמים. (אורות הקודש, ח"ג, עמ' רכו)